

SESIZARE

privind controlul constituționalității unor prevederi ale Anexei nr. 3
Tabelul nr. 2 la Legea nr. 270 din 23.11.2018
privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar

OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul controlului constituționalității îl constituie prevederile legale care diminuează considerabil condițiile de salarizare a unor funcționari publici din cadrul Curții Supreme de Justiție, secretariatelor Curților de Apel și judecătoriilor:

Unele prevederi din Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2), publicată în Monitorul Oficial nr. 441-447 art. 715 la 30.11.2018).

ÎN FAPT

La 23 noiembrie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial nr. 441-447 art. 715 din 30.11.2018).

În temeiul art. 1 alin. (1), Legea respectivă are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar și reprezintă un cadru general ce cuprinde principiile, regulile și procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar.

Grila de salarizare – formă de ierarhizare a salariilor de bază aferente funcțiilor și categoriilor de calificare. Grila de salarizare este structurată pe grade de salarizare și clase de salarizare.

Coeficient de salarizare – expresie numerică care corespunde clasei de salarizare. Pe baza acestui coeficient este calculat salariul de bază pentru fiecare funcție.

Conform art. 12 alin. (2) din aceeași Lege, salariul de bază se stabilește conform coeficienților de salarizare prevăzuți în anexele nr.3 - 10, în raport cu funcția deținută, nivelul de studii, categoria de calificare, gradul didactic, vechimea în muncă sau treapta de salarizare, după caz, în condițiile prezentei legi.

Din Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2, rezultă că legislatorul a prevăzut clase de salarizare mai mari pentru funcționarii din Aparatele centrale ale ministerelor, comparativ cu funcționarii din secretariatele Curților de Apel, precum și clase de salarizare mai mari pentru funcțiile publice din aparatul președintelui de raion și din subdiviziunile subordonate consiliului raional, comparativ cu salariile stabilite funcționarilor din judecătorii.

E necesar de menționat, că anterior în Hotărârile Curții Constituționale RM nr. 24 din 10 septembrie 2013 și nr. 25 din 06 noiembrie 2014 s-a constatat, că diferențe în nivelul de salarizare pentru exercitarea funcțiilor asemănătoare ale angajaților organelor de putere legislativă și executivă, pe de o parte, și angajaților sistemului judiciar, pe de altă parte, certifică o discriminare și drept consecință o încălcare a balanței între puterile de stat.

În Hotărîrea Curții Constituționale RM nr. 24 din 10 septembrie 2013 este prezentată următoarea corelație a organelor de putere legislativă, executivă și judiciară, ceea ce în prezent a rămas neschimbat:

Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat	Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală
Aparatele centrale ale ministerelor	Curțile de apel
Aparatul președintelui de raion și subdiviziunile subordonate consiliului raional	Judecătoriale, procuraturile teritoriale și cele specializate

În următorul tabel putem urmări diferența între clasele de salarizare pentru exercitarea funcțiilor în organele de stat, care sunt investite cu obligații identice sau destul de asemănătoare:

Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat	Clasa de salarizare	Curtea Supremă de Justiție	Clasa de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Șef de secție în cadrul direcției	85	Șef de secție în cadrul direcției	85	0
		Asistent judiciar	75	10
Aparatele centrale ale ministerelor	Clasa de salarizare	Curțile de apel	Clasa de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Șef direcție generală	102	Șef al secretariatului	90	12
Șef direcție în cadrul direcției generale	95	Șef direcție (în cadrul secretariatului)	85	10
Șef secție	87	Șef secție	78	9
Șef de secție în cadrul direcției	85	Șef de secție în cadrul direcției/ Asistent judiciar	75	10
Șef serviciu	83	Șef serviciu/ Contabil-șef	73	10
Specialist principal	65	Specialist principal	61	4
Specialist superior	60	Specialist superior	55	5
Specialist	55	Specialist	52	3
Aparatul președintelui de raion și subdiviziunile subordonate consiliului raional	Clasa de salarizare	Judecătoriale, procuraturile teritoriale și cele specializate	Clasa de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Secretar al consiliului raional	95	Șef al secretariatului	86	9

Şef direcție în cadrul direcției generale	85	Şef direcție (în cadrul secretariatului)	81	4
Şef secție	78	Şef secție	73	5
Şef de secție în cadrul direcției	75	Şef de secție în cadrul direcției/ Asistent judiciar	70	5
Şef serviciu	73	Şef serviciu/ Contabil-şef	68	5

Reieşind din prevederile Legii nr. 155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, funcția publică de conducere – **Şef al secretariatului instanței judecătorești este investit cu obligații identice sau destul de asemănătoare cu Şeful direcției generale la minister:**

Titlul funcției publice	Cod	Descriere generică
Şef/ şef adjunct direcție generală/ AUTORITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	B19 (fpc)	<ul style="list-style-type: none"> - conduce activitatea unei subdiviziuni autonome care are un efectiv de cel puțin 18 unități de personal; - este responsabil de gestionarea unui sector complex de activitate în domeniul elaborării politicilor, coordonării, monitorizării și evaluării privind implementarea acestora, în conformitate cu activitățile care implică exercitarea prerogativelor de putere publică; - posedă abilități de planificare, organizare, coordonare, monitorizare, control, evaluare; - este responsabil de deciziile tactice și operaționale luate referitor la activitatea subdiviziunii și la sectorul gestionat
Şef al secretariatului instanței judecătorești/şef adjunct al secretariatului Judecătoriei Chişinău/ AUTORITATEA JUDECĂTOREASCĂ	B14 (fpc)	<ul style="list-style-type: none"> - asigură activitatea organizatorico-administrativă și economico-financiară a instanței judecătorești; - posedă competențe manageriale de planificare funcțională a activității instanței judecătorești, de gestionare a resurselor financiare, umane, tehnice și materiale; - este responsabil de deciziile luate referitor la activitatea instanței judecătorești

Pe lângă acestea urmează de menționat, că şeful secretariatului conduce personalul de cel puțin 35-40 persoane și conform prevederilor art. 45 alin. (3) Legii nr.514-XIII din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, exercită următoarele împuterniciri:

a) organizează activitatea personalului legată de întocmirea și afișarea, în termenul stabilit de normele procesuale, a informației privind cauzele fixate pentru judecare, inclusiv privind obiectul acestora;

b) organizează activitatea personalului responsabil de asigurarea distribuirii aleatorii a cauzelor parvenite în instanța judecătorească;

c) gestionează mijloacele financiare alocate instanței judecătorești;

d) coordonează și verifică activitatea subdiviziunilor secretariatului instanței judecătorești, asigură administrarea și utilizarea optimă a resurselor financiare, materiale, intelectuale și informaționale în procesul implementării planurilor strategice de activitate a instanței judecătorești;

e) elaborează și prezintă spre aprobare președintelui instanței judecătorești planurile strategice de activitate a instanței judecătorești;

f) organizează și coordonează dezvoltarea și implementarea planurilor strategice de activitate a instanței judecătorești;

g) aprobă, după coordonarea cu președintele instanței judecătorești, regulamentul de organizare și funcționare a secretariatului instanței judecătorești;

h) exercită alte funcții atribuite prin lege sau delegate de către președintele instanței judecătorești.

Reieșind din prevederile Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2), nivelul salarizării funcționarilor din Aparatele centrale ale ministerelor denotă o discrepanță de la 12 la 3 clase de salarizare comparativ cu funcționarii din secretariatele Curților de Apel și o discrepanță de la 9 la 5 clase de salarizare pentru funcțiile publice din aparatul președintelui de raion și din subdiviziunile subordonate consiliului raional, comparativ cu salariile stabilite funcționarilor din judecătoria.

Considerăm că prevederile Anexei nr. 3 Tabelul nr. 2 la Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în partea ce se referă la salarizarea funcționarilor din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, contravin prevederilor constituționale statuate în art.6, art.16, art.115 alin. (1) și art.116 alin. (1) din Constituție, fiind pasibile a fi declarate ca neconstituționale, din următoarele motive.

CADRUL JURIDIC RELEVANT

Constituția Republicii Moldova

Articolul 6

Separarea și colaborarea puterilor

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 115

Instanțele judecătorești

(1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Articolul 116

Statutul judecătorilor

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Articolul 121

Resursele financiare ale instanțelor judecătorești, indemnizația și alte drepturi

(1) Resursele financiare ale instanțelor judecătorești sînt aprobate de Parlament și sînt incluse în bugetul de stat.

Legea privind organizarea judecătorească

Articolul 1. Puterea judecătorească

(1) Puterea judecătorească este independentă, separată de puterea legislativă și puterea executivă, are atribuții proprii, exercitate prin instanțele judecătorești, în conformitate cu principiile și dispozițiile prevăzute de Constituție și de alte legi.

Articolul 23¹. Autoadministrarea judecătorească

(1) Independentă instanțelor judecătorești reprezintă independența organizațională și funcțională a acestora, care este realizată prin autoadministrare judecătorească.

Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar și reprezintă un cadru general ce cuprinde principiile, regulile și procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar.

(2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unui sistem de salarizare a personalului din sectorul bugetar transparent, echitabil, atractiv, simplu de gestionat, capabil să reflecte și să remunereze performanța, în cadrul căruia salariul de bază să reprezinte principalul element al remunerației personalului.

(3) Modul și condițiile de salarizare a personalului din sectorul bugetar țin în exclusivitate de prezenta lege și nu pot fi obiectul de reglementare a altor acte normative, cu excepția celor ce rezultă din legea respectivă.

Articolul 3. Principiile sistemului unitar de salarizare

(1) Sistemul de salarizare reglementat prin prezenta lege are la bază

următoarele principii:

a) supremația legii, în sensul că drepturile salariale se stabilesc cu respectarea prevederilor prezentei legi;

b) nediscriminare, echitate și coerență, în sensul asigurării tratamentului egal și a remunerării egale pentru muncă de valoare egală;

c) ierarhizare, în funcție de responsabilitatea, complexitatea și importanța activității desfășurate, stabilite în urma evaluării funcțiilor din sectorul bugetar;

d) transparență, în sensul că mecanismul de stabilire a salariilor și a altor drepturi de natură salarială face parte din categoria informațiilor de interes public;

e) salarizarea în raport cu performanța, care presupune creșterea salariului pe orizontală, fără ca persoana să fie promovată, pe baza unui sistem de evaluare a performanței clar și obiectiv;

f) sustenabilitate financiară, în sensul stabilirii nivelului de salarizare pentru personalul din unitățile bugetare cu respectarea cadrului de resurse prevăzute în bugetele componente ale bugetului public național.

(2) Reglementările prezentei legi asigură:

a) armonizarea sistemului de salarizare a personalului din unitățile bugetare cu importanța, răspunderea, complexitatea activității și nivelul studiilor necesare pentru desfășurarea activității;

b) stabilirea salariilor de bază ca element principal al remunerației lunare;

c) realizarea, în baza evaluării funcțiilor, a ierarhiei salariilor de bază atât între domeniile de activitate, cât și în cadrul aceluiași domeniu;

d) dreptul autorităților publice locale de a reglementa și de a gestiona, în condițiile prezentei legi, sub propria lor responsabilitate și în interesul public local, modul de salarizare la nivel local.

Prevederile relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013:

... «63. Curtea reiterează că, pentru garantarea unei puteri judecătorești echivalente după statut cu celelalte două ramuri ale puterii de stat, este necesară menținerea unui tratament echivalent și pentru componentele ajutătoare ale acestei puteri, inclusiv crearea condițiilor necesare pentru asigurarea cu personal calificat și competitiv.

64. Concluzia este aplicabilă în egală măsură și celorlalte puteri ale statului. Astfel, nu ar putea fi apreciată drept eficientă activitatea deputaților sau a membrilor executivului fără suportul eficient al personalului care îi asistă în exercitarea prerogativelor puterii de stat încredințate.

65. În Hotărârea nr.27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați Curtea a menționat:

“95. Caracterizând esența puterilor statului, Curtea menționează că puterea legislativă este reprezentanța directă a poporului, care este titularul suveranității naționale. Din aceste considerente, ea deține bugetul țării și determină regulile de comportament al tuturor persoanelor fizice și juridice în societate. Puterea executivă este formată de cea legislativă, ea fiind dirigitorul surselor bugetare acordate de legislativ și deținătorul prerogativelor de gestionare operativă a bunurilor și acțiunilor societății. Puterea judecătorească însă nu deține nici una din aceste funcții

majore. Ea rezolvă de drept litigiile apărute în societate ca rezultat al acțiunilor celor două puteri. Din aceste considerente, calitatea actului justiției, ca act emanat de la puterea judecătorească, este direct proporțională cu nivelul independenței puterii judecătorești și cu sprijinul acordat acesteia atât de puterea legislativă, cât și de puterea executivă.”

66. În același mod este înțeleasă legătura între independența judecătorului și asigurarea materială a tuturor componentelor ce-l asistă în emiterea actului justiției și de unele acte internaționale în domeniu. Astfel, conform Recomandării CM/Rec(2010)12 a Comitetului Miniștrilor: “Eficiența judecătorilor și a sistemelor judiciare este o condiție necesară pentru protecția drepturilor fiecărei persoane, în conformitate cu exigențele articolului 6 din Convenție, pentru certitudine juridică și pentru încrederea publicului în Statul de drept. [...] ***Fiecare stat trebuie să aloce instanțelor de judecată resurse, instalații și echipamente adecvate, care să permită funcționarea acestora în conformitate cu standardele stabilite în articolul 6 al Convenției*** și care să permită judecătorilor să își desfășoare activitatea în mod eficient. [...] ***Instanțele ar trebui să aibă un număr suficient de judecători și personal auxiliar, instruit în modul corespunzător. ...***”

70. În același timp, ***Curtea reține, calitatea și finalitatea actului de justiție sunt direct proporționale nu doar cu competențele profesionale ale judecătorului, dar și cu competențele personalului care îl ajută să-și desfășoare activitatea. Din aceste considerente, se impune o investiție și o stimulare proporțională pentru activitatea desfășurată de către personalul instanțelor judecătorești reieșind și din responsabilitățile atribuite prin lege acestora..»***

ÎN DREPT

Potrivit art. 6 din Constituție, în Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sânt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Principiul separației puterilor rămâne declarativ și lipsit de eficiență în realizarea scopului său, în situația în care nu se înțelege că din el derivă, inerent, principiul egalității puterilor în stat, care înseamnă că, nici una din puteri nu trebuie să domine pe alta și nici una nu se subordonează alteia.

Totodată din conținutul unelor prevederi din Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2), publicată în Monitorul Oficial nr. 441-447 art. 715 la 30.11.2018), se observă că prevederile legale privind salarizarea funcționarilor din Aparatele centrale ale ministerelor denotă o discrepanță de la 12 la 3 clase de salarizare comparativ cu funcționarii din secretariatele Curților de Apel și o discrepanță de la 9 la 5 clase de salarizare pentru funcțiile publice din aparatul președintelui de raion și din subdiviziunile subordonate consiliului raional, comparativ cu salariile stabilite funcționarilor din judecătorii.

ADMISIBILITATEA

În temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, precum și art. 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea prezentată ține de competența Curții Constituționale.

Potrivit art. 4 alin. (5¹) al Legii nr. 947-XIII cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de organ de autoadministrare judecătorească și de garant al independenței autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii poate sesiza Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor normative care vizează sistemul judecătoresc.

Prerogativa cu care a fost investită prin art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia.

Prevederile legale verificarea constituționalității a căroră este solicitată, diminuează considerabil condițiile de salarizare a funcționarilor din cadrul secretariatelor Curților de Apel și din judecătorii.

Controlul admisibilității acestor norme este unul admisibil și absolut necesar, întrucât legiuitorul nu a ținut cont consultările publice cu reprezentanții din sistemul judecătoresc la adoptarea prezentei Legi și de consecințele acesteia.

FONDUL CAUZEI

1. Argumentele autorului sesizării

În situația în care puterile în stat nu au resursele financiare și umane suficiente și necesare administrării proprii și executării atribuțiilor constituționale, separarea și egalitatea puterilor în stat vor fi doar lozinci.

Observăm că atunci când se pune problema chestiunilor administrative și financiare, independența nu poate fi întotdeauna totală, având în vedere că cele trei ramuri ale puterii, chiar dacă în principiu sunt independente una față de alta, sunt, de asemenea, în mod natural dependente într-un fel de celelalte, de exemplu în chestiunea alocării resurselor.

Intr-un sistem bazat pe principiul separării puterilor în stat, este esențial ca în acele situații în care, de exemplu, Parlamentul controlează bugetul justiției, această putere să nu fie folosită pentru a submina funcționarea eficientă a celei din urmă.

În același timp, legislația națională nu prevede mecanisme pentru asigurarea echilibrului între puterile în stat, a separării și egalității acestora, în cazul stabilirii salariilor magistraților și funcționarilor care asigură activitatea instanțelor de judecată.

E incontestabil faptul că Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar este lipsită de echilibrul cerut de art. 6 din Constituție. Or, discrepanța de până la 12 clase de salarizare în remunerarea funcționarilor din Aparatele Centrale ale Ministerelor, comparativ cu funcționarii din secretariatele Curților de Apel, denotă nu doar lipsa echilibrului și egalității în activitatea puterilor în stat, dar și o vădită discriminare a personalului care asigura funcționalitatea

puterii judiciare.

Reglementările Anexei nr. 3 Tabelul nr. 2 vin în contradicție și cu principiile proclamate în art. 3 lit. b), c) din aceeași Lege:

- ***nediscriminare, echitate și coerență***, în sensul asigurării tratamentului egal și a remunerării egale pentru muncă de valoare egală;

- ***ierarhizare***, în funcție de responsabilitatea, complexitatea și importanța activității desfășurate, stabilite în urma evaluării funcțiilor din sectorul bugetar.

Or, prin diferențierea salariului între funcționarii puterii executive și legislative, pe de o parte, și a celor din sectorul justiției, pe de altă parte, s-a ridicat la nivel de lege ideea inadmisibilă și chiar absurdă precum că activitatea sistemului judecătoresc trebuie asigurată de funcționari publici mai puțini competenți, decât cei ce activează în Aparatele Centrale ale Ministerelor sau autoritățile publice locale.

Potrivit Concepției privind finanțarea sistemului judecătoresc, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 39 din 18.03.2010, independența justiției reprezintă premisa de sporire a eficacității sistemului judecătoresc.

Fundamentarea financiară a activității sistemului judecătoresc constituie unul dintre factorii definatorii pentru asigurarea reformării și independenței efective a justiției. În acest context, este necesară perfecționarea continuă a mecanismului de finanțare a sistemului judecătoresc.

Adoptând concepția privind finanțarea sistemului judecătoresc, legislativul și-a propus ameliorarea mecanismului de finanțare a sistemului judecătoresc din Republica Moldova cu scopul de a asigura independența și eficacitatea justiției în contextul realizării angajamentelor asumate de către statul nostru față de Consiliul Europei și Uniunea Europeană, privind asimilarea standardelor internaționale în acest domeniu.

În Concepție, se mai menționează că nerespectarea prevederilor acesteia va avea un impact negativ asupra efectelor reformelor implementate în sistemul judecătoresc în vederea ameliorării funcționalității acestuia și, implicit, a asigurării independenței, imparțialității, eficacității, solemnității și credibilității justiției, soldându-se cu capacități manageriale insuficiente, salarizare insuficientă, fluctuație sporită a cadrelor, personal insuficient calificat, etc.

Parlamentul, adoptând Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23.11.2018 și prevăzând salarii vădit inferioare pentru funcționarii sistemului judecătoresc, comparativ cu cei din alte ramuri ale puterii de stat, nu a ținut cont de propriile angajamente asumate în temeiul Concepției privind finanțarea sistemului judecătoresc, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 39 din 18.03.2010.

Prevederile Anexei nr. 3 Tabelul nr. 2 contravin chiar scopului Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar - ***asigurarea unui sistem de salarizare a personalului din sectorul bugetar transparent, echitabil, atractiv, simplu de gestionat, prin reglementarea procedurilor de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar***. Astfel, din Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2, coroborată cu art. 1 al. (1), (2) rezultă că salarizarea funcționarilor din sistemul judecătoresc, într-un quantum mai mic, decât cei ce asigură activitatea puterii legislative și executive, este dictată de faptul că primii

sunt inferiori ultimilor. Din aceleași rațiuni legislative de moment, implicit, se admite și faptul că puterile în stat funcționează nu potrivit principiului separării, egalității și conlucrării constituționale, dar potrivit unei ierarhii.

Conform Recomandării CM/Rec(2010) 12 a Comitetului Miniștrilor, eficiența judecătorilor și a sistemelor judiciare este o condiție necesară pentru protecția drepturilor fiecărei persoane, în conformitate cu exigențele articolului 6 din Convenție, pentru certitudine juridică și pentru încrederea publicului în Statul de drept. Fiecare stat trebuie să aloce instanțelor de judecată resurse, instalații și echipamente adecvate, care să permită funcționarea acestora în conformitate cu standardele stabilite în articolul 6 al Convenției și care să permită judecătorilor să își desfășoare activitatea în mod eficient. Instanțele ar trebui să aibă un număr suficient de judecători și personal auxiliar, instruit în modul corespunzător.

În declarația de la Vilnius privind Provocările și Oportunitățile pentru Justiție în Climatul Economic Actual al Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare, se menționează că orice măsură economică, fie și tranzitorie, care ar putea afecta puterea judecătorească, trebuie să conserve rolul esențial al justiției într-o societate democratică. Chiar și în situații economice severe, puterea judecătorească trebuie să continue garantarea dreptului fundamental de acces al oricărui cetățean la justiție, protecția efectivă a drepturilor fundamentale și realizarea unei justiții de calitate în cadrul unor termene rezonabile. O putere judecătorească independentă și eficientă este de o mare valoare economică, deoarece oferă un climat favorabil investițiilor, necesar redresării economiei.

Rețeaua Europeană a Consiliilor judiciare a mai indicat că investițiile în administrarea justiției și în tehnologiile modeme, precum și consolidarea resurselor umane în cadrul instanțelor judecătorești ar trebui să fie încurajate, pentru ca sistemul judiciar să fie, astfel, mai rezistent în fața viitoarelor provocări.

În Avizul nr. 2 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), s-a reținut că finanțarea instanțelor se află în strânsă legătură cu independența judecătorilor, prin aceea că determină condițiile în care instanțele își îndeplinesc atribuțiile. Mai mult, există o legătură evidentă între, pe de o parte, finanțarea și administrarea instanțelor și, pe de altă parte, principiile Convenției europene privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului, accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, care nu sunt garantate corespunzător dacă o cauză nu poate fi soluționată într-un termen rezonabil de către o instanță care dispune de fondurile și resursele adecvate pentru a putea opera eficient.

Suntem convinși în faptul că sistemul judiciar, în cazul în care nu este întotdeauna privit ca o ramură separată a puterii în stat, nu-și poate îndeplini atribuțiile eficient și nu poate fi considerat independent. Pentru a avea independență autentică, sistemul judiciar și instanțele, în calitate de ramură esențială a puterii de stat, trebuie să aibă prioritate la alocarea de resurse sau, cel puțin, să nu fie tratate discriminatoriu.

Principii generale încălcate

- a) Principiul independenței puterii judecătorești;
- b) Principiul colaborării puterilor de stat;
- c) Principiul proporționalității.

Solicitarea autorului sesizării

În contextul celor expuse, având drept scop necesitatea asigurării salarizării funcționarilor publici din cadrul Curții Supreme de Justiție, secretariatelor Curților de Apel și judecătoriilor în mod echitabil, nediscriminatoriu, atractiv, bazat pe nivelul cerințelor stabilite pentru ocuparea funcțiilor respective, ținând cont de volumul de lucru, atribuțiile și responsabilitățile stabilite pentru aceste funcții, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii,

SOLICITĂ

Declararea neconstituționalității unor prevederi din Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2), în privința funcțiilor publice de conducere și de execuție în cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor.